

Dünyada şərin erməni vandallığı, erməni vəhşiliyi, erməni xəstəliyi, erməni xisləti deyilən mürdar bir sifəti də varmış. Amma özgəyə quyu qazan özü düşər - deyib atalar. Necə ki, mənfur erməni faşizminin törətdiyi qanlı, ədalətsiz müharibə haqqa, ədalətə güvənən xalqımızın, dövlətimizin möhtəşəm qələbəsi ilə bəsa çatdı. Zəfər yolunda qazandığımız bu tarixi qələbə "dənizdən dənizə böyük Ermənistan" yaratmaq xülyasına düşən erməni vəhşiliyinin və onlara havadarlıq ("yiyəlik" daha yaxşı səslənir) edənlərin riyakar arzuları ürəklərində qaldı. Onların mənfur, hiyləgər niyyətləri öz başlarında çatladı.

Ali Baş Komandanımızın hünərindən, xalqımızın dəstəyindən güc alan rəşadətli ordumuz 44 gündə 30 illik işğala, əslində 30 il yox, bütövlükdə azı 200 illik erməni vandallığına son

Pəhlilinin döyüşçü hissəsi Şuşa-Laçın dəhlizini çox məhərdə tutmuşdu. Buna görə düşmənin əks hücumlarının qarşısı qətiyyətlə alınır. Eyni zamanda düşmən kəskin hücumlara məruz qalaraq özlərinin Şuşada olan əsgərlərinə kömək göstərmək imkanından məhrum olmuşdular.

Pəhlini hər zaman döyüş cəbhələrinin önündə görmək olardı. O, müharibənin ilk günündən cəbhənin Füzuli istiqamətində Xocavəndin, Füzulinin, Cəbrayılın, Şuşanın işğaldan azad olunmasında fəal iştirak etmişdi. Döyüş yoldaşları ilə birlikdə düşmənin xeyli hərbi texnikasını və canlı qüvvəsini məhv etmişdi. Pəhli noyabrın 8-də, müharibənin 43-cü günündə, möhtəşəm qələbəmizin bir addımında Şuşa uğrunda gedən ağır döyüşlərdə şəhid oldu. O, ölümündən sonra "Vətən uğrunda", "Cəsur döyüşçü", Şuşanın, Füzuli-

Şəhidlik zirvəsinin fatehləri və yaxud ölümə... həyat bəxş edənlər

qoydu. Vətən müharibəsi dediyimiz 2-ci Qarabağ savaşında 2907 döyüşçümüz şəhid oldu. Onlardan 39-u Kürdəmir rayonunun yitimədir. Vətən uğrunda canlarını fəda etmiş həmin igidlərdən bir neçəsi haqqında söhbət açmaq istəyirəm.

Zaur Kərimov 1996-cı ildə Kürdəmir rayonunun Atakışılı kəndində dünyaya gəlmiş. 2014-cü ildə hərbi xidmətə çağırılmışdı. Sərhəd qoşunlarında xidmət edirdi. Zaur həyatını hərbi sahəsinə bağlamışdı. Ordumuz 2020-ci il sentyabrın 27-də düşmənin qarşı əks hücuma keçəndə Zaur snayperçi kimi döyüşlərə atılmışdı. O, hər dəfə sərrast atəşlə düşməni məhv edirdi. Zaur təlimlər zamanı da öz məhərdi ilə seçilmişdi. O, həm də pəşəkar idmançı idi.

Zaur döyüş yoldaşları ilə birlikdə Füzulinin, Xocavəndin, Cəbrayılın, Qubadlının, Laçının, Şuşanın azad olunmasında fəal iştirak edib. Onun son döyüşü Çanaxçı kəndində olmuşdu. Bu kənddə gedən döyüşlərdə düşmən Zaurgilin mövqeyinə qəflətən hücum etdi. Gərgin atışma başlandı. Snayperçi Zaur özünün sərrast atəşləri ilə neçə-neçə düşməni məhv etdi. Lakin qaynar döyüş meydanında olan Zaur burada şəhid oldu.

Zaur Kərimov ölümündən sonra Respublika Prezidentinin sərəncamı ilə müxtəlif döyüş bölgələrindəki fədakarlıqlarına görə müvafiq olaraq 7 medalla təltif olunmuşdur.

Rayonun Sorsor kəndindən olan Şirali Səlimovun da adı mərd igidlərimizin sırasında çəkilir. Ötən il sentyabrın 27-də döyüşlərə atılana onun 20 yaşı vardı. O, cəbhənin ən qaynar nöqtələrində olmuşdu.

Füzuli və Cəbrayıl rayonlarının, Hadrut qəsəbəsinin və bir çox kəndlərin düşmənlərdən azad edilməsində fədakarlıq göstərmişdir. Şirali Şuşa uğrunda gedən ağır döyüşlərdə həlak oldu.

Şəhid Şirali Səlimov ölümündən sonra "Vətən uğrunda", "Cəsur döyüşçü" medalı ilə, həmçinin Şuşanın, Füzulinin və Xocavəndin azad olunmasına görə medallarla təltif olunub.

Öz hünəri ilə şəhidlik zirvəsinə ucalmış vətən oğullarından biri də Fərrux Hüseynovdur. O, 1995-ci ildə Şirvan kəndində doğulub. Fərrux Heydər Əliyev adına Ali Hərbi Məktəbi bitirmişdi. Tank bölüyünün komandiri kimi xidmətə başlamışdı. Sentyabrın 27-də, Vətən müharibəsi başlayanda Fərrux komandiri olduğu tankçı bölüyü ilə cəsur döyüşçülərimizin sırasında qəbulu və çox gərgin döyüşlərin iştirakçısı oldu. O, iki dəfə yaralanmışdı. Həkimlərin kəskin etirazına baxmayaraq təkrar döyüşə atılmışdı. Cəsur komandir öz həyatını dəfələrlə təhlükəyə ataraq öhdəsində olan döyüş texnikasını xüsusi məhərdə idarə edirdi. Döyüş yoldaşları deyir ki, Fərrux çox cəsur və qorxmaz idi.

... Fərruxun rəhbərlik etdiyi tank bölüyü Cəbrayıla daxil olan kimi düşmən onları minomyot atəşinə tutdu. Yaxında tək Fərruxun tankı görünürdü. Minomyot atəşindən qorunmaq üçün əsgərlər tez tankın yanına qaçıb yerə uzandılar. Ayaq üstə qalan tək Fərrux idi. O, çox ötkəm, qorxmaz və qətiyyətli görünürdü. Əsgərlər onu belə vüqarlı görüb ürək-ləndilər, ruhlandılar.

Fərrux döyüşlərdə 2 dəfə yaralanıb kantuziya almışdı. Dayandığı yerdə huşunu itirib yığılırdı.

Buna baxmayaraq yenə döyüşdən qalmırdı, daim irəli gedirdi. Hətta döyüş yoldaşları Fərruxdan xahiş edirdilər ki, bölüyün döyüş əməliyyatlarını rəhbərlik etməsi ilə əvəzlən, özünü çox da təhlükəyə atmasın. O isə deyirdi: Yox, ölsəm də, qalsam da sizinlə birlikdə olmalıyam.

Xocavənd Fərruxun son döyüş yeri oldu. O, 44 gün davam edən müharibənin bitdiyi gün - noyabrın 9-da düşmənin atdığı top mərmisindən həlak oldu.

Tank bölüyü komandiri baş leytenant Fərrux Hüseynov ölümündən sonra "Vətən uğrunda", Xocavəndin, Zəngilanın, Cəbrayılın azad olunmasına görə medalları ilə təftif olunmuşdur.

Öz şücaəti ilə adını ölməz igidlər sırasına yazan Pəhli Qəribov 1993-cü ildə Xirdapay kəndində doğulmuşdu. Vətənin çağırışına ürəklə qoşulan Pəhli döyüş cəbhəsinə könlü getmişdi.

Döyüş yoldaşları deyir ki, Pəhli müharibənin ilk günündən sonunadək kişi kimi döyüşdü, bir an da olsun qorxub çəkilmədi. Onun bir niyyəti vardı: Bağrını bəşində gəzdirdiyi müqəddəs Bayrağımızı Şuşada dalğalandırırsın...

nin, Xocavəndin azad olunmasına görə medallarla təltif olunub.

Şəhid Əli Məmmədov 1998-ci ildə Atakışılı kəndində doğulub. Həyatını hərbi bağlayan Əli Vətən müharibəsinə könlü getmişdi. Göranboy, Ağcakənd, Murovdağ, Talışkənd və bir sıra yüksəkliklərin alınmasında fəal iştirak etməklə cəbhənin həmişə ön xəttində vuruşmuşdur.

O, igid bir döyüşçü kimi gecə əməliyyatlarında da xüsusilə fərqlənirdi. Bütün döyüş tap-

şırıqlarına daim yüksək məsuliyyətlə əməl edirdi.

Əsgər yoldaşları deyirlər ki, Əli Bayrağımızı həmişə üstündə gəzdirdirdi. O, hər dəfə döyüşə başlayanda sanki nəre çəkirmiş kimi çox gur və ötkəm səslə deyirdi: "Biz gedirik! Düşmənin canını almağa, torpaqlarımızı azad etməyə gedirik!"

Murovdağ silsiləsində Ağuçuq istiqamətində "Uçuq" deyilən yerdə düşməne arxadan hücum etmək üçün xüsusi döyüşçü qrupu yaradılmışdı. Məhərdinə görə Əli də həmin qrupa daxil edilmişdi. Gərgin döyüşlər gedirdi. Qrup gözlənilmədən mühasirəyə düşdü. Əlilil çox çətinliklə və məhərdə düşmən mühasirəsini yarıb yaralıları oradan çıxara bildilər. Əli sona qədər döyüşdü. O, ürəyinin üstündə gəzdirdiyi Bayrağı Şuşada ucaltmaq arzusuna idi. Lakin noyabrın 4-də şəhid olan əsgər yoldaşlarını atəş xəttindən çıxararkən özü də şəhid oldu. Əli ölümündən sonra "Vətən uğrunda", "Suqovuşanın azad olunmasına görə" medalları ilə təltif olunub.

Kürdəmirin yetirdiyi şəhidlərdən olan Qoşqar Ömərrov 1994-cü ildə Qarasu kəndində anadan olub. O, ötən il sentyabrın 21-də Vətənin çağırışına qoşularaq ordu sıralarına daxil olur. Sentyabrın 27-də Füzuli istiqamətində döyüşə başlayır. Döyüşlərdə xüsusi fəallığı və şücaəti ilə seçilən Qoşqar kəşfiyyat bölüyünə daxil edilir. O, bir sıra yüksəkliklər uğrunda döyüşlərdə iştirak etməklə yanaşı əsgər yoldaşlarını döyüş zonasından çıxarmaqda da xüsusi fədakarlıq göstərmişdir. Qoşqar noyabrın 4-də Şuşa ətrafında gedən döyüşlərdə, Daşaltı kəndində şəhid olub. O, ölümündən sonra "Vətən uğrunda", "Cəsur döyüşçü", Füzulinin, Xocavəndin, Şuşanın azad olunmasına görə medallarla təltif olunub.

2001-ci ildə Şahsevən kəndində dünyaya gəlmiş Murad Yunusov da vətən uğrunda müharibədə göstərdiyi hünər və igidliyə görə əbədiyyətə qovuşdu. Zirehli hərbi texnikada topçu, atıcı olan Murad müharibə başlayanda hərbi yoldaşları ilə birlikdə cəbhənin Füzuli bölgəsinə göndərilmişdir. O, Füzulinin, Horadizin, Cəbrayılın, Zəngilanın, Xocavəndin, Laçının işğaldan azad edilməsi uğrunda 40 gün döyüşmüş, noyabrın 4-də Laçının azad edilməsi ilə əlaqədar gedən döyüşlərdə şəhid olmuşdur. O, ölümündən sonra "Vətən uğrunda", Xocavəndin, Füzulinin, Cəbrayılın azad olunmasına görə medallarla təltif olunub.

1999-cu ildə Çöl-Ərəb kəndində dünyaya gələn Səid Bayramov müharibə başlayanda ölkənin səfərbərlik çağırışına cavab olaraq döyüş cəbhəsinə qardaşı Əli ilə birlikdə getmişdilər. Səid Füzuli istiqamətində, Əli isə Talış kəndi, Suqovuşan istiqamətində döyüşə başlamışdılar. Səid Xocavənd, Hadrut, Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan və Şuşa uğrunda döyüşürdü. O, noyabrın 2-də Şuşa ətrafında gedən döyüşlərdə şəhid oldu.

Səid Bayramov ölümündən sonra "Vətən uğrunda", "Cəsur döyüşçü", Füzulinin, Xocavəndin, Şuşanın azad olunmasına görə medallarla təltif olunmuşdur.

...Bu yazıda ifadə olunan dərin hörmət və ehtiram hissi Vətən uğrunda canlarını qurban vermiş bütün şəhidlərimizə aiddir. Onların müqəddəs ruhları qarşısında baş əyirik!

Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, jurnalist Yaqut Bahadırqızının bu günlərdə çapdan çıxan "Ölümü ömür seçənlər" kitabı Vətən müharibəsində canlarını qurban vermiş Kürdəmirli şəhidlərə həsr olunub.

**Tofiq Abdullayev,
Jurnalist**